ÇORUM VİZYON PLANI

'BAŞAK COĞRAFYASI'

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81 KENT VİZYON

www.kentselvizyon.org

''Çorum Vizyon Planı'' Kentsel Strateji tarafından geliştirilen kapsam ve içerik çerçevesinde, A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp 'ın Stüdyo 33'te verdiği eğitimler sonucunda, Sıla Ceren Varış tarafından hazırlanmıştır.

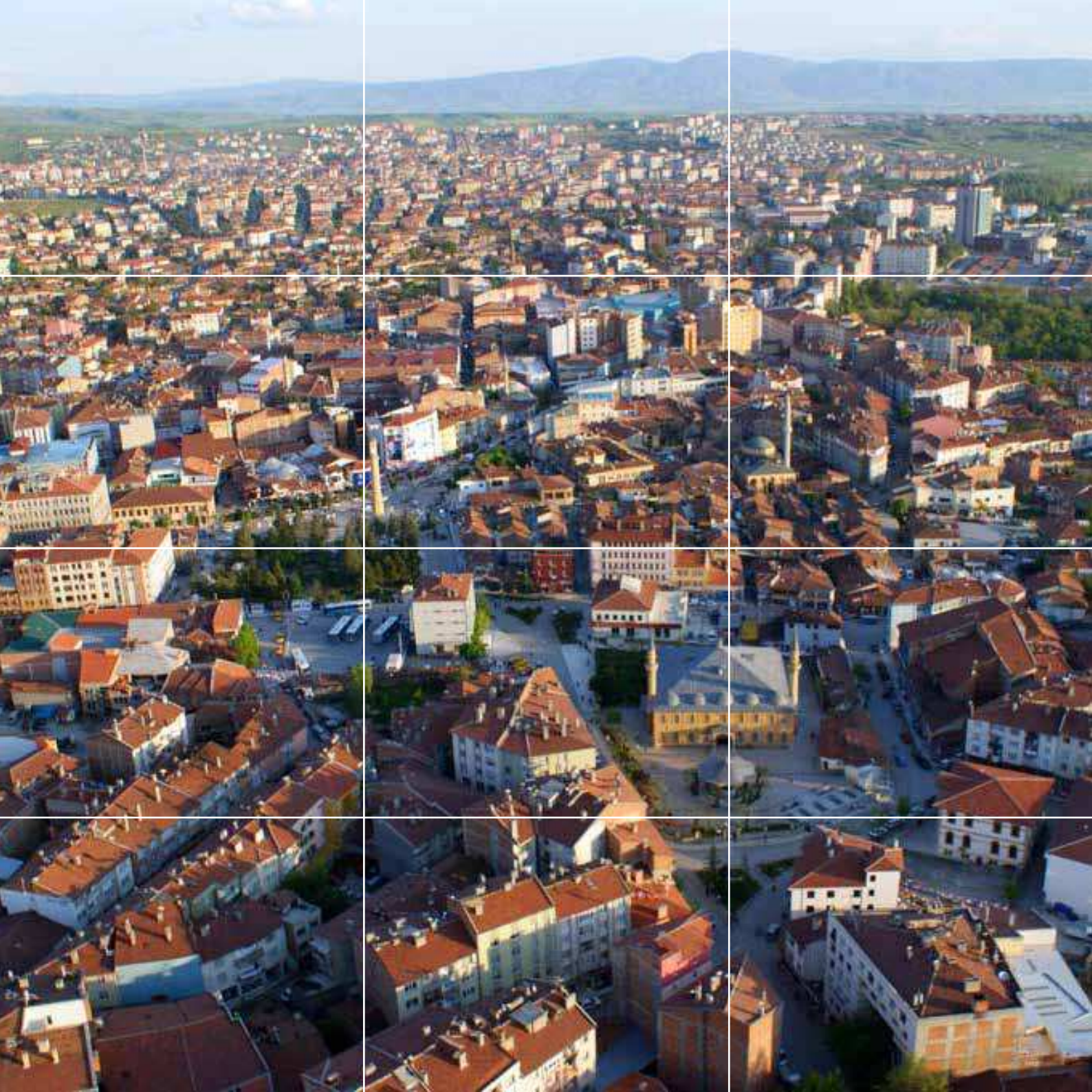

01 ANALİTİK BAKIŞ 07
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

02 STRATEJİK BAKIŞ 15
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

03 VİZYON 20
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

04 VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ 23
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

05 ÇORUM'UN GELECEĞİ İÇİN 36
10 TEMEL İLKE

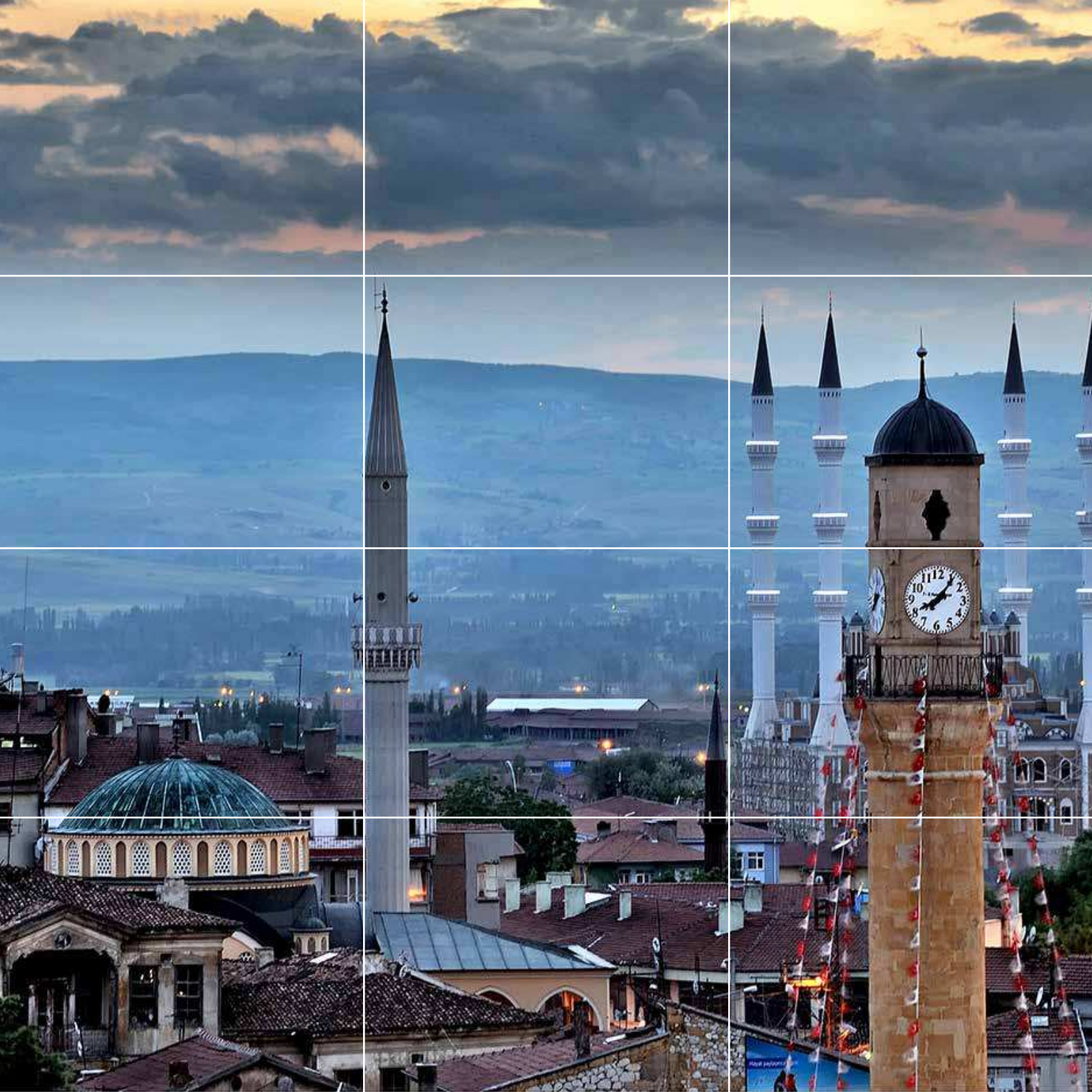

BÖLÜM 01

ANALİTİK BAKIŞ

Stratejik Göstergeler

10 Temel Sorun ve Fırsat

BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER

Nüfus:
532.080 kişi

Ekonomik Değerler:

- Sanayi (kiremit tuğla sektörü, çimento, gıda, dokuma giyim sektörü, deri ve kösele)
- Tarım
- Kanatlı hayvancılık

Performans Kriterleri

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
48

ÇEVRE
30

EKONOMİ
53

SOSYAL
49

YAŞAM KALİTESİ
67

Kaynak: Türkiye'nin Şehirleri Sürdürülebilirlik Araştırması, Boğaziçi Üniversitesi, 2011.

Doğal Değerler:

- İncesu Kanyonu, Çatak Tabiat Parkı, Kargı Yaylası, Abdullah Yaylası, Bayat Kuşça Çimeni Yaylası, Osmancık-Karaca Yaylası, İskilip Yaylaları, Figani ve Hamamlıçay Kaplıcaları, Çatak Tabiat Parkı, Eymir Gölü

Tarihsel İzler:

- Medeniyetler:
  - Yontma Taş Dönemi'ne kadar dayanan tarihi miras,
  - Hititler,
  - Frigler,
  - Kimmerler,
  - Medler,
  - Persler,
  - Galatlar,
  - Roma İmparatorluğu,
  - Bizans İmparatorluğu,
  - Selçuklular, Danişmendliler,
  - Moğollar,
  - Osmanlı İmparatorluğu
- Hattuşa (Hitit İmparatorluğu'nun Başkenti) Boğazköy, Alacahöyük Tarihi Milli Parkı, Yazılıkaya Tapınağı, Ortaköy Şapinuva Kent Kalıntıları, Çorum Kalesi, İskilip Kalesi, İskilip Kaya Mezarı, Osmancık Kandiber Kalesi, Hacı Hamza Kalesi, İskilip Redif Kışlası, Çorum Saat Kulesi, Sungurlu Saat Kulesi,

Eğitim:

Hitit Üniversitesi
(9.200 öğrenci)

Sosyal Altyapı:

- 1 Üniversite
- 10 Sinema
- 2 Tiyatro
- 21 Kütüphane
- 3 Müze (Çorum, Alacahöyük ve Boğazköy Müzeleri)

10 TEMEL SORUN

1. Tarım alanlarına yerleşim tehdidi
2. Yetersiz iletişim stratejisi
3. Sanayi tesislerinin şehrin içinde kalmış olması
4. Karayolunun yetersiz kalması
5. Tarihi kent dokusunun yenilenememesi
6. Kent merkezindeki çöküntü (Devane-Farabi-Arasta)
7. Nitelikli eleman eksikliği
8. Tarım sektörünün gelişmemesi
9. Sektörler arası koordinasyon eksikliği
10. Bölgesel kalkınma dinamiklerinin harekete geçirilememesi

10 TEMEL FIRSAT

Su ve havza kültürü; Karadeniz, Yeşilırmak, Kızılırmak, Kürtün	1
Güç birlikleri; OKA, Yeşilırmak Havzası Birliği, Hitit Üniversitesi	2
Tarihsel güç; Hattuşaş, Boğazköy, Alacahöyük	3
Yerel aktörler ve Ortak girişimler	4
Girişimcilik kültürü	5
İç Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri'ne açılan kapı	6
Gelişmekte olan organik tarım ve hayvancılık sektörleri	7
Çorum Teknoloji Geliştirme Bölgesi — Teknokent	8
Lojistik konum potansiyeli, Samsun Limanı	9
Dünya arkeoloji tarihine eklemlenme	10

BEK ANALİZİ

Kaynak: Kentsel Strateji

Ekoloji

Kültürel Ekoloji
Sulak Alanlar
Flora ve Fauna
Havza

Ekonomi

KOBİ'lerin Gücü
Tarım
Yaratıcı Sanayi
Turizm Çeşitliliği

Eşitlik

İnanç Eşitliği
İşbirliği
Aile Birliği (Medeni Kanun)
Kültürel Miras Hakları

Etkinleştirme

Üniversite
Kırsal Örgütlenme
Ar-Ge
İşbirliği ve Güçbirliği

Edinim

Yüksek Teknoloji Üretim
Kırsal Kalkınma
Toplumsal Katılım
Kaybolan Değerler
Bilgi ve Beceri

Entegrasyon

Etnik Gruplar
Üniversite-Tarım-Sanayi
Kırsal Kalkınmadaki Aktörler
Halk-Yönetim
Kültür ve Doğa Buluşması

Koruma

Tarihi Değerler
Sit Alanları
Etnik- Kültürel Değerler
Tarım Arazileri
Doğa Koruma Alanları

Kapasite

Tarımsal Kapasite
Yaratıcı Sanayileşme Süreci
Kültürel Zenginlik
Turizm Çeşitliliği
Proje Geliştirme Kapasitesi

Kalkınma

Sanayi
Turizm
Tarım
Havza Birlikleri
Kalkınma Kooperatifleri

Kimlik

Etnik ve Kültürel Çeşitlilik
Dünya Arkeoloji Mirası
Girişimcilik
Su Kültürü

Katılım

Etnik Kimlik
Yerel Yönetim
Toprak Sahibi
Üniversite
Sivil Toplum

Kurgu

Kentsel Kümelenme
Kültürel Temalar
Karadeniz-Kızılırmak-Yeşilırmak
Kıyı Kentleri
Ekoloji ve Ekonomi Dengesi

BÖLÜM 02

STRATEJİK BAKIŞ

Bölgesel İşbirliği

Kent Kurgusu

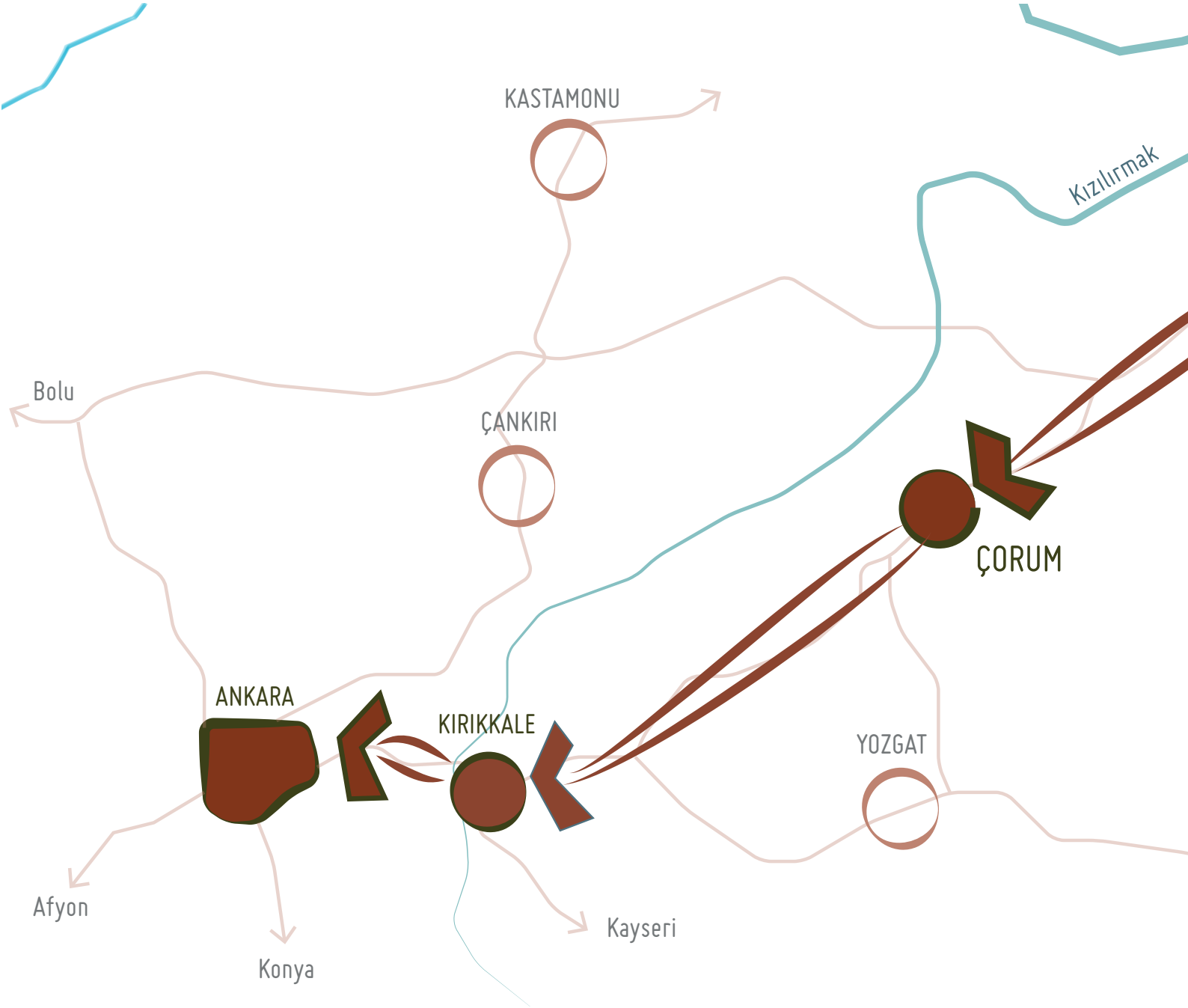
KASTAMONU
Kızılırmak
Bolu
ÇANKIRI
ÇORUM
ANKARA
KIRIKKALE
YOZGAT
Afyon
Konya
Kayseri

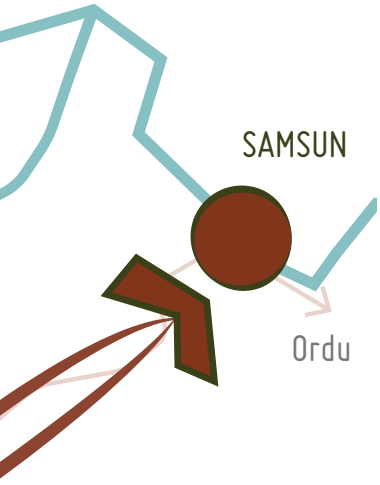

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

ÇORUM, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Çorum'un gelecek kurgusu, bölgenin geleceği ile yakından ilgilidir. Samsun, Tokat, Merzifon, Amasya ve Çorum kentlerinin birbirleri ile işbirliği içine girmeleri, gelişme koridorları ve odakları yaratmaları yeni mekansal, toplumsal ve ekonomik kurgunun düzenlenmesi açısından önemlidir.

Bu nedenle bölge içinde;

- Kentsel Kümelenme
- Kültürel Kümelenme
- Kırsal Kümelenme
- Sektörel Kümelenme

çalışmaları yapılmalı ve yeni kurgunun senaryosu kümelenme üzerine yazılmalıdır.

Yeni ulaşım kurgusu Çorum'u Ankara-Samsun aksında bir durak olmaktan kurtararak bağlayıcı ve yol üzerinde söz sahibi kılacaktır. Bölgesel ölçekte kuracağı kırsal ve kültürel işbirlikleri ile ekonomik kalkınmasını gerçekleştirmesi hedeflenmektedir. Kuracağı yenilikçi tarım ve hayvancılık sistemleri ile bölgesel kalkınmada itici güç haline gelecek olan Çorum, benzer sisteme sahip olan diğer illere de yol gösterici olacaktır. Bununla birlikte, önerdiği tarih ve doğa sistemleri ile kültüründeki zenginliğini sözü geçen alanlara da taşıyacaktır.

Yeşilırmak Havzası içinde sınır ötesi ve bölgesel gelişim potansiyelinin en fazla olduğu üç kent; Samsun, Çorum ve Ankara'dır. Bu üç kent arasında turizm, sanayi, tarım, lojistik gibi sektörler arasında kurulacak olan güçlü ithalat ve ihracat bağları, işbirliği ve deneyim transferi ile birleştirildiğinde, kentlerin bölgesel gücü artacaktır.

Havzanın geçmişi ve coğrafi yapısı, tarihsel ve bölgesel güç koridorları ve odaklarını ortaya çıkartmaktadır. Bölgenin doğu ve batı, kuzey ve güney buluşmaları bölgenin mekansal, toplumsal ve ekonomik olarak yeniden kurgulanmasını sağlayacaktır.
Bölgesel Güç Odakları; Samsun, Çorum ve Ankara

Bölgesel Güç Koridorları;
Kuzey — Güney yönünde; Samsun, Merzifon, Çorum, Ankara
Doğu — Batı yönünde; Kargı ve Reşadiye ile İskilip ve Tokat arasında bulunmaktadır.

Tarihsel Güç Odakları; Hattuşaş, Alacahöyük, Şapinuva
Tarihsel Güç Koridorları; Zalpa, Tupiya, Durhumit, alacahöyük, Taviniya, Hattuşa, Kültepe - Kaniş

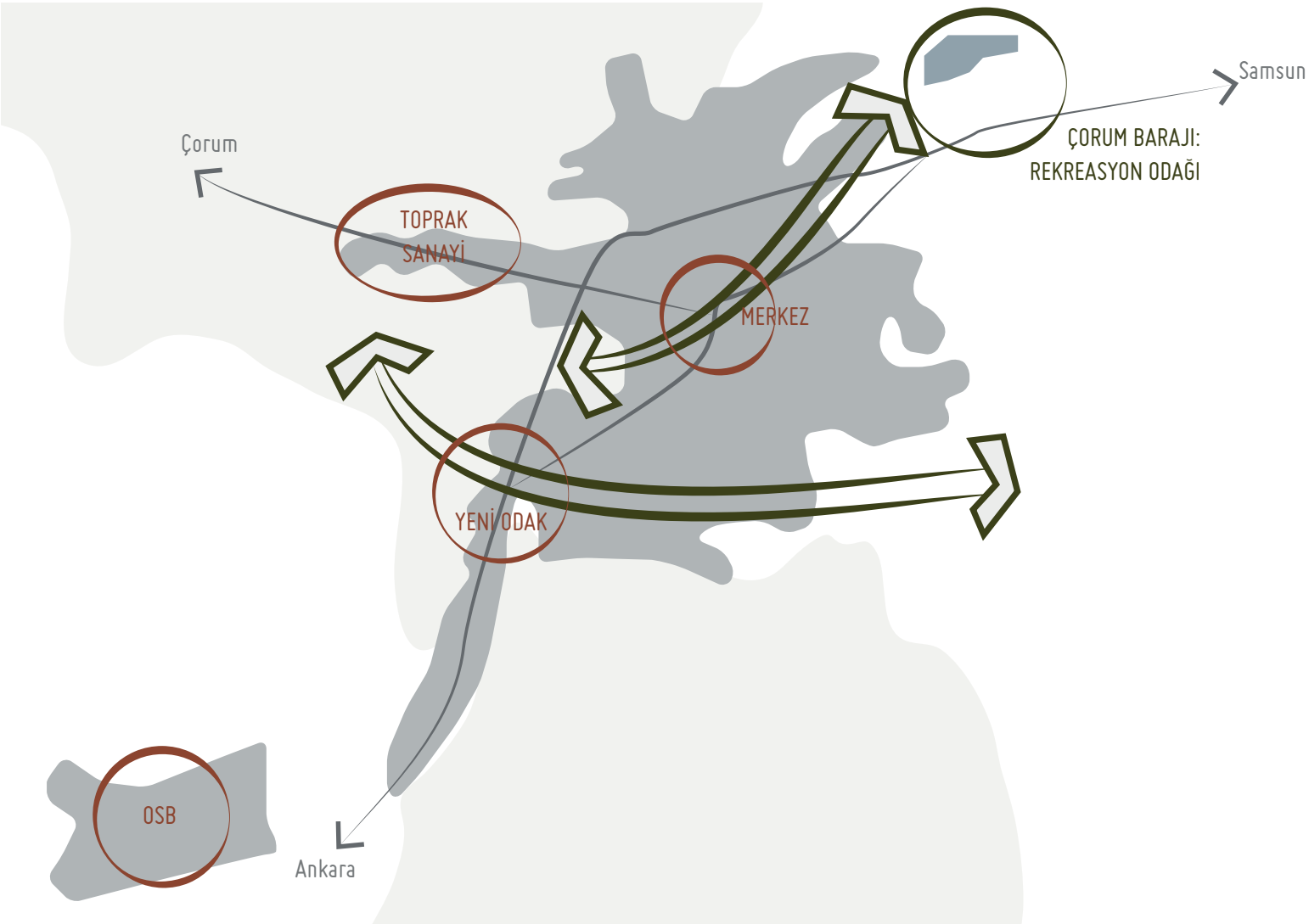
Çorum
Samsun
ÇORUM BARAJI:
REKREASYON ODAĞI
TOPRAK
SANAYİ
MERKEZ
YENİ ODAK
OSB
Ankara

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Çorum'un bölgesel ölçekte üstlendiği birleştirici ve bütünleştirici rolünü göz önünde bulundurarak, hedeflediği noktaların kent ölçeğine entegrasyonunu sağlayan kompakt bir plan oluşturulacaktır.

Çorum'un yeni kent modelinde dikkat edilmesi gereken öncelikler ;

- Gelişim yönünün belirlenmesi
- Kentin yayılmacı gelişiminin doğurduğu tehditlerin önüne geçilmesi
- Şehir içi ve dışı ulaşımın yeniden düzenlenmesi
- Üniversite-Sanayi ve Üniversite-Tarım işbirliğinin sağlanması
- İlgili Üniversite fakültelerine yer seçilmesi
- Kent merkezinin canlandırılması
- Alt merkez gelişimi
- Sanayi-Tarım-Turizm kollarının geliştirilmesi
- Sorunlara çözüm bulan planlama

Yeni kent kurgusunda Sanayi-Tarım-Turizm kollarının Üniversite işbirliği ile işlerliğinin artırılması ve geliştirilmesi ön planda olup, mevcuttaki sosyal donatı eksikliği, mekansal kopukluk ve örgütlenme sorunlarının çözülmesi hedeflenmektedir. Geçmişteki girişimci ve yeniliklere açık yapısına uygun günümüzün şartlarına entegre, geleceği gören ve vizyon sahibi bir yönetim yapısı benimsenecektir.

BÖLÜM 03

VİZYON

Bölgesel Vizyon

Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON

BÖLGESİNDE BİRLEŞTİRİCİ GÜÇ ÇORUM

KENTSEL VİZYON

GEÇMİŞTEN GELEN YENİLİKÇİ YORUM; ÇORUM

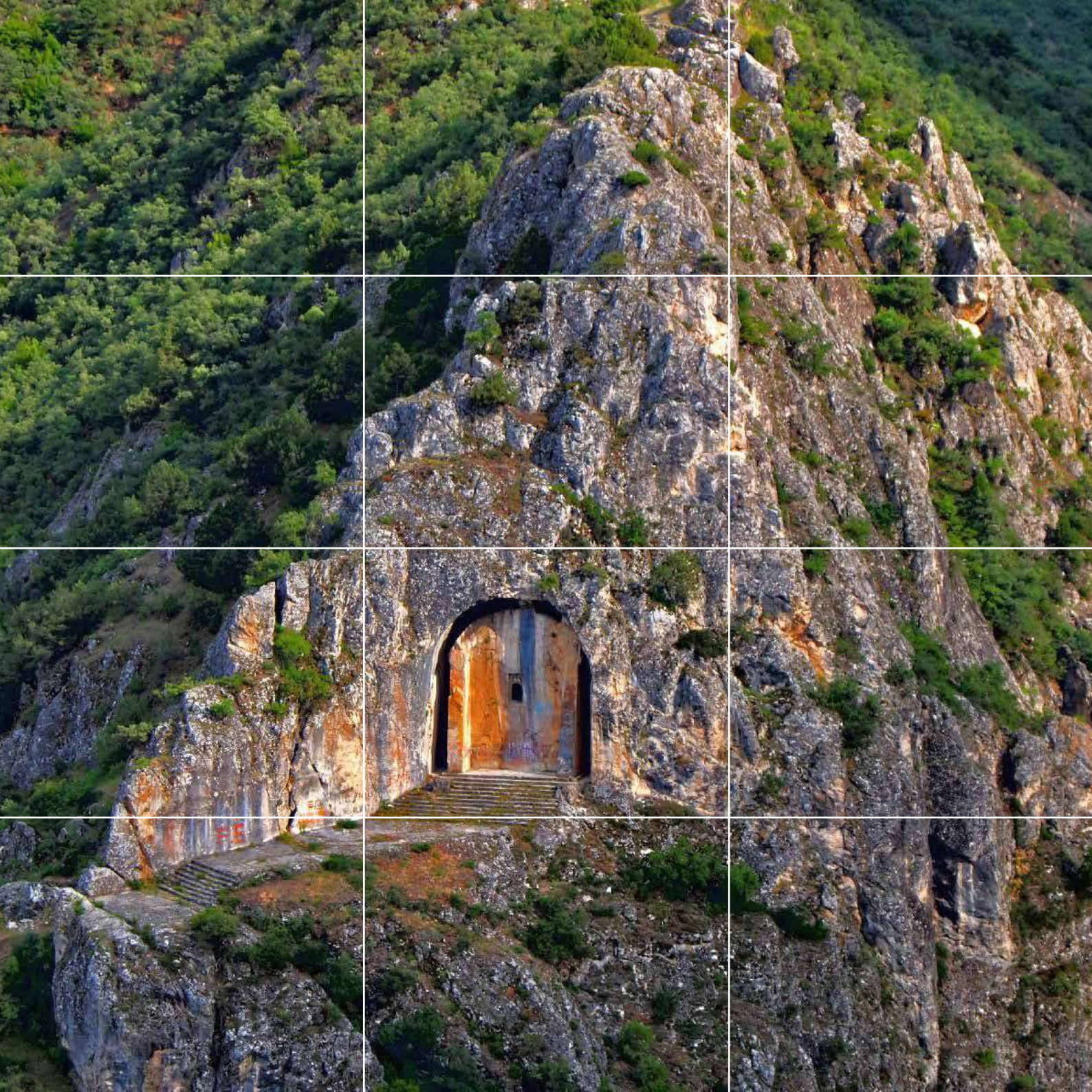

BÖLÜM 04

VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ

Vizyon Çerçevesi

Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ

1 FARKLILIK

1. **Kültürel Miras:** Yerleşik Kültür
2. **İşbirliği:** Sanayinin Gücü
3. **Bereket:** Başak Coğrafyası

2 TEMA

1. **Köprü:** Geçmiş ve Gelecek
2. **Birlik:** Girişimci Ruh
3. **Verimlilik:** Tarımsal Yenilik

3 STRATEJİ

1. **Kalkınma:** Kır-Kent Dengesi
2. **Bütünleşme:** Tarih ve Turizm Buluşması
3. **Dönüşüm:** Eğitimin Gücü

3 EYLEM ÇERÇEVESİ

1 SEKTÖR

1. **Turizm:** Kültürel Katma Değer
2. **Sanayi:** Özkaynak
3. **Tarım:** İhtisaslaşma

2 PROGRAM

1. **Cazibe Noktası:** Geçmişin Çekiciliği
2. **Yenilik:** Değişim Zamanı
3. **Toplum:** Çeşitliliğin Farklılığı

3 PROJE

1. **Sistem:** İşbirliğinin Gücü
2. **Bağlantı:** Ölçek ilişkisi
3. **Teknoloji:** Katma Değer Artışı

VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK	3 TEMA	3 STRATEJİ
Kültürel Miras	Köprü	Kalkınma
İşbirliği	Birlik	Bütünleşme
Bereket	Verimlilik	Dönüşüm

3 FARKLILIK

1 Kültürel Miras

Yerleşik Kültür

Çorum, çeşitli kültürlerin buluşma noktasıdır. Dört ayrı kültür medeniyetine dayandığı bilinen Alacahöyük, Hitit Uygarlığının Tunç Çağı'ndaki Başkenti Hattuşa, Hitit'in askeri ve dini merkezi olan Sapinuva Kenti gibi dünyaca varlığı kabul edilen ve tüm dünyayı ilgilendiren önemli alanlara sahiptir. Sahip olduğu eşsiz tarihi miras ile bölgesindeki diğer illerin arasında kendi farkını ortaya koymaktadır.

Doğu, batı, kuzey ve güney tüm yönlere önderlik etmiş tarihe sahip Anadolu'nun beşiği olan Çorum, bu yönleri sayesinde çevresindeki tarihi alanlarla bütünleşik bir sisteme entegre olup bu zenginlikten yerelde yaşayanların faydalanmasına imkan tanıyacaktır.

2 İşbirliği

Sanayinin Gücü

Çorum, bölgenin sanayileşme sürecindeki en dinamik kenti olarak gelişimini göstermektedir. Çorum kendi içerisinde kurumsallaşan bir sanayileşme süreci gerçekleştirmiştir. Aile şirketlerinin ağırlıklı olduğu bu sanayi yapısında, ortak iş yapma ve birlikte çalışma kültürü Çorum kentinde bir avantaj sağlamıştır. Bu nedenle, Çorum sanayisinde işbirliği özelliği dikkate alınarak girişimci ve yenilikçi yeni bir sanayi gelişimini gerçekleştirebilecek kapasiteye sahiptir.

3 Bereket

Başak Coğrafyası

Yeşilırmak'ın bereketli havzasındaki üretim, birikim ve çeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi için bölgesel stratejiler belirlenmelidir. Topraklarının tarımsal verimini artırarak ve tüm sektörlerde yenilikçiliği destekleyerek tarımsal üretim güçlendirilmelidir.

Çorum'un ekonomisinde tarım önemli bir yere sahiptir. Çorum, eskiden beri "Çorum Leblebisi" ve "Çorum Unu" ile ünlüdür. Aynı zamanda yıllık 500.000 ton üretimi ile buğday ambarı olarak da bilinen Çorum, Türkiye pirinç üretiminin %18'ini sağlamaktadır. Bereketli ve tarıma elverişli olduğu bilinen 660.000 hektar arazi, Çorum'un tarım alanında da büyük bir potansiyeli olduğunu göstermektedir. Organik tarım ürünleri, seracılık, meyve ve sebze yetiştiriciliği gibi alanlar yatırım yapmaya uygundur.

3 TEMA

1 Köprü

Geçmiş ve Gelecek

Geçmişinde bu denli tarihi ve kültürel yeniliklere sahne olmuş olan Çorum şehri, bugün de toplumda yeniliklere sebep olması için tarih ve kültür bilincini artırması yolunda öncü kimliğe sahip olacaktır. Belirlenen tarih koridorları yardımı ile çevresindeki tarihi alanlar ile oluşturacağı sistem geleceğe yönelik daha bütüncül bir yaşama tarzı için bilinç yaratacaktır. Kültür bilincinin her yaştan insan arasında artırılması planlanmıştır. Geçmişi ile köprü kuran Çorum, geleceğini kendi şekillendirecektir. Geleceği için faydalı olan hayat tarzına sahip olurken bir yandan da turizmin getirdiği ekonomik katkı sayesinde gelişecektir.

2 Birlik

Girişimci Ruh

Sanayide var olan emek yoğun yapının artık Çorum'un ihtiyaçlarına cevap vermediği göz önünde bulundurularak daha esnek, daha yenilikçi ve kalifiye elemanların yetişmesine imkan verecek üretim biçimlerinin uygulanması ile Çorum'daki işgücü ve üretim dengesi sağlanacaktır. Üretim birimleri arasında kurulacak olan çeşitli mesleki birlikler yüksek teknoloji üretimine geçişte fikirlerini tartışıp yeni teknoloji ve bilginin Çorum'da kullanılmaya başlanmasına neden olması durumunda mevcut üretim ve sanayi kapasitesi bölgedeki diğer illerle rekabet edebilirlik düzeyini artıracaktır. Çorum'daki sanayinin değişim süreci geçmişinde de bulunan girişimci yapının işbirliği ile sağlanacaktır.

3 Yaratıcı İşbirligi

Verimlilik

Bereketli tarım arazilerine sahip olan Çorum'da, tarıma elverişli olduğu halde atıl durumda bulunan araziler ve de tarım yapılan arazilerde ise istenilen işlevselliğin sağlanamamış olması kırsalda bir çelişki oluşturmaktadır. İçinde bulunduğu bölgenin olanaklarının farkında olunması yolu ile bölgesel kırsal gelişimin sağlanması hedeflenmelidir. Atıl durumda olan araziler kırsal üretime eklenirken üreticiler arası iletişimsizlik aşılmaya çalışılacaktır. Kırsalda örgütlenme ve mevcuttaki üretim yollarının Ar-Ge çalışmaları ile revizyonu tarımda verimliliğin artması yönündeki hedefin temel faktörünü oluşturmaktadır.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Kır-Kent Dengesi

Kentteki üretim sistemlerindeki gelişimin geçmişte olduğu gibi bugün de kırsal ve kent arasında uçurum yaratmaması adına kırın kente paralel gelişimi hedeflenmiştir. Kırdan kente göçün kırda oluşturduğu işgücü eksikliğinin, kırdaki şartların geliştirilmesi suretiyle en aza indirgenmesi kırdaki kalkınmanın gerçekleştirilmesinin en önemli unsurlarından biridir. Kalkınma sadece tarım yöntemlerinde gelişme ile değil tarımda örgütlenme ve çıkan kaliteli ürünün değerinin altında satışının engellenmesi yolları ile başarılacaktır.

2 Bütünleşme

Tarih ve Turizm Buluşması

Çorum'da turizm gelirlerinin artırılması hedeflenirken bir yandan da engin medeniyetlerin beşiği olan tarihinin turizm ile entegre edilmesi yereldeki aidiyet duygusunu artırmak suretiyle toplumun manevi açıdan birlikteliğini sağlayacaktır. Böyle bir kültürel zenginliğin sadece müzelerle kısıtlı kalmayıp, turizm yolu ile yerli ve yabancı turistlere aktarılması bu konu ile ilgili girişimciyi cesaretlendirecek, turizm iş kollarının artmasını ve çeşitlenmesini sağlayacaktır.

3 Dönüşüm

Eğitimin Gücü

Var olan sanayi potansiyelini teknolojik imkanlarla destekleyerek Çorum'u değişen yüzü ile öncelikle Türkiye sonra dünya platformuna taşımak amaçlanmaktadır. Bu süreçte, üretim biçimlerinin yüksek teknoloji düzeyine getirilmesinin yanı sıra bu üretim alanlarında çalışacak kalifiye eleman yetiştirilmesi yönünde doğacak talep eğitim anlayışında da değişime yol açacaktır. Yerel üretimde yapılacak bu değişim için kamunun, özel sektörün ve üniversitenin işbirliği stratejinin doğru yürütülmesini sağlayacaktır.

EYLEM ÇERÇEVESİ

3 SEKTÖR	3 PROGRAM	3 PROJE
Turizm	Cazibe Noktası	Sistem
Sanayi	Yenilik	Bağlantı
Tarım	Toplum	Teknoloji

3 SEKTÖR

1 Turizm

Kültürel Katma Değer

Geçmişten günümüze Çorum'un sahip olduğu tüm tarihi değerlerin, bu büyük mirasın kullanılarak, yerel yönetimler, üniversite ve Çorum kökenli girişimcilerinin desteği ile turizm sektörünün geliştirilmesi hedeflenmektedir. Turizm sektörünün tanıtım ve konaklama fonksiyonlarının geliştirilmesi turizmden yerel ekonomiye maddi girdi temin edilmesini sağlayacaktır. Kültür turizminin yerelde güçlü aktörlerce destekleniyor olması bu sektörde Çorum'a ivme kazandıracaktır.

2 Sanayi

Özkaynak

Var olan sanayi yeteneğinin günümüz üretim koşullarına entegrasyonu gerekmektedir. Sanayi sektöründe geçmişte kendi bünyesinde geliştirdiği başarılar Çorum'un bu sektörde büyük bir potansiyeli olduğunu göstermektedir. Çorum, kendi öz kaynakları ile sanayisini geliştirebilmiş, toplumunda girişimcilere sahip, gelecek vadeden bir şehirdir. Merkezdeki sanayi alanları öncelikle kendi sınırlarına sonra da bölgesine örnek oluşturacak niteliktedir. Sanayi sektöründeki potansiyelinin kullanılması Çorum'un geleceğini oluşturacak yapıtaşlarından en önemlisidir. Sanayi sadece üretim alanında değil, üretilen son ürünün kalitesindeki yükseliş sebebi ile Çorum'un ticari ilişki ağında da gelişmeye sebep olacaktır.

3 Tarım

İhtisaslaşma

İç Anadolu'dan Karadeniz'e geçiş bölgesinde bulunan Çorum, sahip olduğu çeşitli doğal kaynaklarının yanı sıra verimli arazileri ile tarım için geniş bir çalışma alanı sunmaktadır. Kırsalında gerçekleştirilecek örgütlü üretim ve tarım aletlerinde iyileştirme, kaliteli ürün elde edinilmesinde ve kırsaldaki nüfusun iş ihtiyacının karşılanmasında önemli faktörler olacaktır. Doğanın sahip olduğu özelliklerin dirliğe dönüştürülmesi, oluşturulan bu dirlikten de berekete ulaşılması Çorum'un hinterlandında gerçekleşecek büyük gelişmelerden biri olacaktır.

3 PROGRAM

1 Cazibe Noktası

Geçmişin Çekiciliği

Turizm alanındaki gelişmeler göz önüne alınarak Çorum'un bir cazibe merkezi haline gelmesi amaçlanmaktadır. Mevcut durumda turizm sektörünün şehirle arasındaki koordinasyon eksikliğinin eğitim kurum ve kuruluşlarında tarihi alanın entegrasyonu konusunda verilecek eğitimlerle aşılması hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra yerel yönetimlerin özel sektörle işbirliğinin sağlanması hedeflenen tarihi turistik koridorların gerçekleştirilmesinde önemli yer tutacak ve yerele yönelik iş imkanlarını artırarak yaşayan nüfusun bölgede tutulmasını sağlayacaktır.

2 Yenilik

Değişim Zamanı

Çorum'un emek yoğun sanayisinin güncele ayak uyduramaması, var olan üretim sisteminin ihtiyaçlara cevap verememesi dikkat çekici bir noktadır. Bu özelliğine rağmen halen gelişmekte olan emek yoğun sanayi alanları hakkında değişime yönelik adımlar atılması gerekmektedir. Üretim sistemlerindeki yeniliğe öncelik verilmelidir. Öte yandan, bu değişen üretim sistemlerine ayak uyduracak iş gücünün yetiştirilmesi başlıca hedeflerden olmalıdır. Bu sayede, Çorum'da günümüz koşullarına uyan ve sürekliliği sağlanmış bir üretim sistemine sahip olunacaktır.

3 Toplum

Çeşitliliğin Farklılığı

Çorum hem kırsal hem de kentsel bölgelerinde, kültürel ve etnik çeşitliliklere sahiptir. Yüzyıllar boyu farklı medeniyetlere kucak açmış olan bu şehir, bundan sonraki faaliyetlerinde de bu çeşitliliği göz önünde bulunduracak vizyon geliştirmelidir. Bu amaçla, toplum bilinçlendirilmeli ve işbirliğinin önemi konusunda farkındalık geliştirilmelidir. Bilinçlenmiş toplumun işbirliğine vereceği katkılar göz önünde bulundurulmalı ve bunun için kamu-özel-sivil işbirlikleri kurulmalıdır.

3 PROJE

1 Sistem İşbirliğinin Gücü

Kırsal İşbirliği

Çorum kendi bölgesi içinde sebze, meyve, tahıllar ve diğer bitkisel ürün miktarları alındığında diğer illerden geri kaldığı için kırsal işbirliği ve geliştirilen tarım kalkınma politikası Çorum'un ürün miktarında gelişmeye yol açacaktır. Tarımda kooperatifleşme ile kırsal işbirliği sağlanmalıdır. Buna ek olarak, Çorum'da tarımsal sanayinin geliştirilmesi ve işbirliği yaptığı diğer illerden de elde edilecek artı değerlerin kontrolünün Çorum merkezde olması, Çorum'u bir durak noktası olmaktan çıkararak sistemin en önemli noktalarından biri haline getirecektir.

Kültürel İşbirliği

Tarih turizmi birbiri ile bağlantılı turizm modları oluşturarak gelişme ve bölge içinde ilişkiler bütünü oluşturacaktır. Kültür turizmine ek olarak ören yerleri kültürel trekking ağlarına (Kargı, Osmancık, Alacahöyük, Sapinuva, Hattuşa) dahil edilerek doğa turizmi de teşvik edilecektir. Hitit Kongre ve Festivali'ne ek olarak turizm koridorundaki diğer illerin kültürel yapılarına uygun festivaller gerçekleştirilecektir. Arkeolojik kazı alanları başta Hitit Üniversitesi'nde Arkeoloji Fakültesi'nin açılması desteklenerek, başka üniversitelerin arkeoloji ve Hititoloji bölümleri ile ortak çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bu derin tarihi ve kültürel mirasın korunması, yaşatılması ve öğretilmesi konusunda yapılacak çalışmalar kültürel işbirliği sağlanmasında önemli bir rol oynayacaktır.

Makroform

Kentin yayılmacı gelişiminin doğurduğu olumsuz sonuçlar yeni bir planlama yaklaşımı ile ortadan kalkacaktır. Şehrin gelişimi çeperdeki bağ evi yapılarının korunması ile kısıtlandırılabilecektir. Çorum'a özel bağ evi dokusu ve şehrin kuzeybatısındaki vadiler, şehir merkezindeki yeşil alan eksikliğinin giderilmesi konusunda geliştirilecek açık ve yeşil alan akslarının planlanmasında önemli bir yere sahip olacaktır. Kentin en büyük eksikliklerinden biri olan alt merkezler ise kentin ana ticaret merkezini desteleyecek şekilde şehir içi ana ulaşım akslarında konumlandırılacaktır.

3 PROJE

2 Bağlantı — Ölçek ilişkisi

Ulusal

Çorum'un vizyon kapsamında gerek sanayisinde gerekse kültür turizmi alanında elde edeceği ivme ile ulusal boyutta kendinden söz ettirecek bir şehir olması hedeflenmektedir. Sanayisinde kullanacağı gelişmiş teknolojinin ülke içinde başarılı iller örnek alınarak geliştirilecek olması ulusal bağların kuvvetlenmesi yolu ile olasıdır. Değişen üretim sistemi ile üretilmesi planlanan katma değeri yüksek ürünlerin Çorum için teşvik alma sebebi olacağı açıktır. Devlet teşvikleri, yereldeki girişimci ruh ve genç iş gücü sayesinde ulusal platformda yer alması beklenen sonuçlar arasındadır.

Bölgesel

Ortadoğu ülkelerine yönelik transit taşımacılıkta kullanılan Trabzon Limanı'nın demiryolu bağlantısının sağlanması için Ordu-Giresun-Trabzon-Hopa Demiryolu Projesi ve Hopa-Sarp-Batum Demiryolu Projesi'nin gerçekleştirilmesi ile Türki Cumhuriyetlere daha kolay ve ucuz maliyetle ihracat imkanı artmış olacak, Uzak Doğu, Orta Asya ve Çin pazarlarına da ulaşım kolaylaşacaktır.

Kentsel

Üniversite-Sanayi ve Üniversite-Tarım işbirliğinin en yüksek oranda görülebileceği ölçek Çorum açısından kentsel ölçek olarak düşünülmüştür. Kentin ilgili bölgelerinde kurulması planlanan Ziraat ve Mühendislik Fakülteleri kentsel alanı üretimin gelişmesi sürecinde üretim alanlarına bağlayacak etmenlerdir. Ziraat Fakülteleri ile ortak çalışacak Tarımsal Ar-Ge kuruluşlarının bulguları, önce kentsel bölgede öğretilecek sonrasında ise kırsaldaki alanlarda uygulanması önerilerek kent ile kır arasındaki bağlantıyı oluşturacaktır. Kırsaldaki tarımsal örgütlenmenin merkezi kentsel alanda olup ilçelerde şubeler kurarak örgütlenmenin denetlenmesi sağlanacaktır.

3 PROJE

3 Teknoloji — Katma Değer Artışı

Tarım

Mevcut tarım arazilerinin sadece dörtte birinin sulanabildiği göz önünde bulundurularak sulama sistemlerindeki sorunlara çözüm bulunması gerekmektedir. Sulama tekniklerindeki gelişim, tarımsal sanayinin geliştirilmesi ve tarımsal Ar-Ge kurularak ürünün kalitesinin artırılması çalışmaları önemlidir. Amaçlanan verime ulaşılması durumunda hem kırsal alanlar ekonomik açıdan kalkınacak hem de çıkan ürünün tarımsal sanayide işlenmesi ile kentsel alandaki sanayi geliştirilmiş olacaktır.

Sanayi

Sanayide yapılandırılacak teknolojik değişimin Çorum'un gelişimine ivmesi kazandırması hedeflenmektedir. Mevcuttaki emek yoğun sanayi alanlarının planlı dönüşümü sayesinde tek tip işgücü ihtiyacına çözüm bulunması amaçlanmıştır. Projenin Çorum'un tanıtımında önemli yer tutacak olan sanayi ayağı kentin yeni yatırımlara açık olmasını sağlayacaktır. Sahip olacağı teknoloji sayesinde günümüz koşullarında çeşitli ölçeklerdeki platformlarda söz sahibi olması öngörülen hedeflerden biridir.

Altyapı

Çorum'un teknik ve sosyal altyapısında yapılacak düzenlemeler teknolojik gelişme sürecinde ortaya çıkacak gerekliliklere ayak uydurmak adına önemlidir. Mevcuttaki altyapı eksiklikleri kentsel yerleşimde dahi var olmaktadır. Kentsel yerleşimin kuzey güney ayrışmasına sebep olan çevre yolu, yeniden düzenlenmelidir. Kentin eksikliklerinden biri olan demiryolu ulaşımı, mevcut ulaşım ağlarına eklemlenecektir. Kentsel yerleşik alanın sanayi ile entegre olmasını sağlayacak plan ve altyapı değişiklikleri kent makroformunun vizyona uygun olarak şekillenmesini sağlayacaktır. Yeşil, sanayi alanları ve doğal eşiklerle sınırlanan makroformda altyapı değişikliklerinin daha yeterli olması öngörülen hedeflerden biridir.

BÖLÜM 05 ÇORUM'UN GELECEĞİ İÇİN 10 TEMEL İLKE

ÇORUM'UN GELECEĞİ İÇİN 10 TEMEL İLKE

1. **MEDENİYET:** Kültürlerin Buluşma Noktası
2. **SINIR ÖTESİ:** İlişkiler
3. **DEĞİŞİM:** Yeniliğe Açıklık
4. **İŞBİRLİĞİ:** Bölgesel Bütünlük
5. **SANAYİ:** İlerleme
6. **KÜLTÜR:** Evrensel Miras
7. **YEŞİL:** Kentsel Makroform
8. **ÜNİVERSİTE:** Birleştirici Güç
9. **FIRSAT:** Tanıtım
10. **ÖNCÜ GÜÇ:** Örnek Bir Çorum Yaratmak

MEDENİYET: KÜLTÜRLERİN BULUŞMA NOKTASI

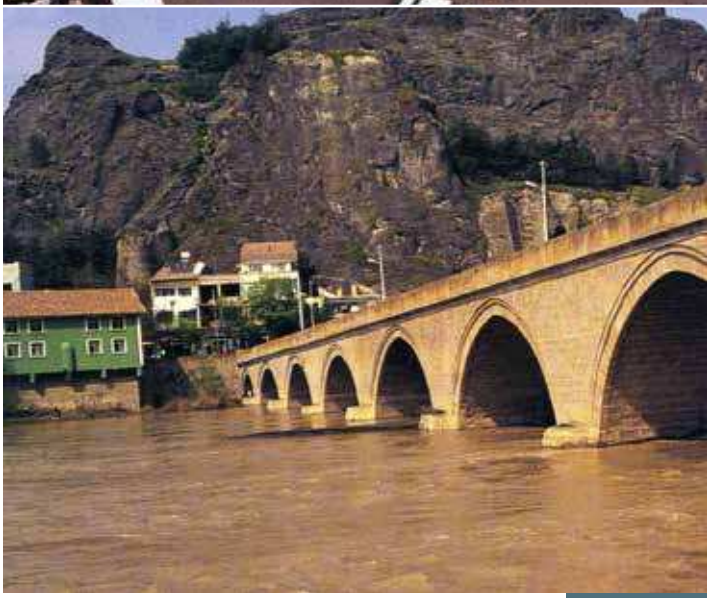

Çorum'un kimlik öğelerinin belirlenmesi ve belirli bir sistematik içerisinde değerlendirilmesi sayesinde, Kadeş Anlaşması, Hoşgörü Kültürü, Hitit Güneşi, Hükümdarların kimlikleri gibi evrensel nitelikte simgelerin öne çıkarılarak, Çorum'un bölgesel ve küresel ölçekte yeniden konumlandırılması sağlanmalıdır. Bölgenin çok katmanlı ve zengin geçmişi, tarihsel kimliğin ve kişiliklerin önemini ortaya çıkarmaktadır. Kimlikler, kişilikler, semboller ve simgeler geleceğin kurgulanmasında ve bölgenin tanıtımında önemli fırsatlar sunmaktadır.

- Uygarlıklar
- Krallar ve kraliçeler
- İmparatorlar
- Kabartmalar
- Kayalar
- Antik kentler

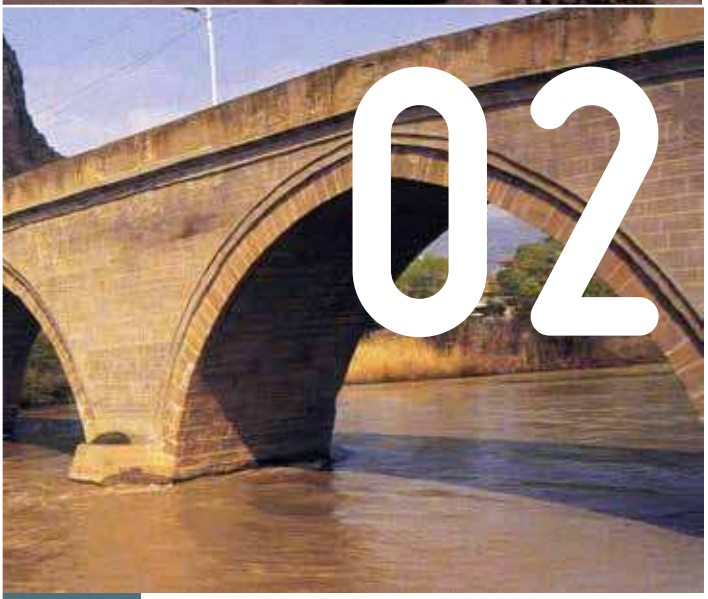

02

SINIR ÖTESİ: İLİŞKİLER

Eski Doğu'nun süper gücü olan Çorum'un bugün de bölge ve sınır ötesi kentleri ile ilişkileri geliştirilmelidir. Yeşilırmak ve Kızılırmak doğal havzaları, coğrafi olarak tanımlanmış iki önemli eşiktir. Bu havzalar ve diğer coğrafi özellikler dikkate alındığında, kuvvetli ilişkilerin sağlanacağı bölgesel koridorlar ortaya çıkmaktadır. Bölge içindeki kentler arası ilişkiler, bu koridorlar üzerinde geliştirilmelidir.

Yeşilırmak Havzası'nın sınır ötesine açılım noktası ise Samsun Limanı'dır. Çorum'un uzmanlaşmış sanayi sektörlerindeki gelişim ivmesi düşünüldüğünde, Samsun Limanı'na erişim, uluslararası boyutta önem kazanmaktadır. Samsun Limanı ile ihracat ilişkilerinin geliştirilmesi, Çorum'u Karadeniz Havzası kentlerine ve Türki Devletler'e ulaştıracaktır.

Çorum'un ve bölge kentlerinin sınır ötesinde açılım noktaları ve gelecek stratejileri tanımlanmalı, bölgesel vizyon kapsamında sınır ötesi gelişim kurgusu yapılmalıdır.

DEĞİŞİM:
YENİLİĞE AÇIKLIK

Bugüne kadar bünyesinde öz kaynakları ile sanayi başarısına sahip sayılı iller arasında bulunan Çorum, kendi kendine gelişime ve değişime sahne olabileceğini kanıtlamıştır. Geçmişinde işbirliğinin, girişimciliğin ve azmin olduğu bilinen bu kent günümüz koşullarına ayak uydurabilmesi için önerilen sanayi dönüşümü, tarımsal dönüşüm ve tarihi turistik değerlerinin öne çıkarılması için yapılacak çalışmalar kapsamında yeniliğe ne kadar açık olduğunu kanıtlayacaktır.

Yerel üretimde yapılacak bu değişim için kamunun, özel sektörün ve üniversitenin işbirliği stratejinin doğru yürütülmesini sağlayacaktır. Sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarının da bu değişim sürecinde aktif birer aktör olarak rol oynamaları öngörülen hedefler arasındadır.

İŞBİRLİĞİ:
Bölgesel Bütünlük

Kırsal ve kültürel işbirliği Çorum'da kalkınma ve gelişim için önerilen iki ana proje koludur. Çorum'un her iki kolda da başarılı olması durumunda bölgesinde bir birleştirici ve itici güç haline gelmesi planlanmaktadır. Bir yandan Çorum kendi bölgesi içinde sebze, meyve, tahıllar ve diğer bitkisel ürün miktarları alındığında diğer illerden geri kaldığı için kırsal işbirliği ve geliştirilen tarım kalkınma politikası Çorum'un ürün miktarında gelişmeye yol açacaktır. Buna ek olarak, Çorum'da tarımsal sanayinin geliştirilmesi ve işbirliği yaptığı diğer illerden de elde edilecek artı değerlerin kontrolünün Çorum merkezde olması, Çorum'u bir durak noktası olmaktan çıkararak sistemin en önemli noktalarından biri haline getirecektir.

Öte yandan da kültür turizmi ile bağlantılı turizm modları oluşturarak gelişecek ve bölge içinde ilişkiler bütünü oluşturacaktır. Bu derin tarihi ve kültürel mirasın korunması, yaşatılması ve öğretilmesi konusunda yapılacak çalışmalar kültürel işbirliği sağlanmasında önemli bir rol oynayacaktır.

SANAYİ: İLERLEME

Sanayi sektöründeki gelişimi ile örnek bir 'model' olan Çorum, sanayi altyapısı nedeniyle bölge içinde özel bir konumdadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde uzmanlaşan sanayi sektörlerine sahip olan kentte, turizm, tarım, hayvancılık ve hizmet sektörleri de bütünlük içinde geliştirilmelidir.

Uzmanlaşma ve rekabet edebilirlik anlamında, Bölgesel Güç Odakları olarak ortaya çıkan Ankara, Çorum ve Samsun, diğer bölge kentlerinin de gelişimlerini tetikleyen öncü kentlerdir. Bölge kentleri arasında rekabeti artırmak için, kentlerin buluşma potansiyelleri ve farklılık kapasiteleri araştırılmalıdır. Çorum'un uluslararası rekabet edebilirliğinin artırılması için teknoloji ve yenilikleri bölgeye çekmesi ve diğer kentlerle işbirliğine açık olması gerekmektedir.

Çorum' da yerel yönetimlerce bütün sektörlere yönelik özel çözüm gerektiren tasarım ve üretim yapma kabiliyetinin üst seviyede çıkartılması sonucu ulusal ve uluslararası artan talepler alması hedeflenmektedir. Teknokentin kurulmuş olması bu yüksek teknolojili üretim sistemine geçişte Çorum'u bir adam öteye taşıyacaktır. Vizyon kapsamında sanayide değişim ve ilerleme kalkınmanın ana unsurlarından birini oluşturmaktadır.

06

KÜLTÜR:
EVRENSEL MİRAS

Ticaret yollarının etkisiyle çeşitlenen Frig, Galat, Hatti, Hitit, Roma, Bizans, Selçuklu, Danişmendli, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine ait kültürlerin izlerini taşıyan Çorum, kültürel çeşitliliğini kaybetmemelidir. Çorum'da arkeolojik araştırmalar ve devamında yapılan kazı çalışmaları, Anadolu'da var olan toplumların yaşamlarına ışık tutmuş, bu toplumlardan Hititlerin yarattığı büyük uygarlığa başkentlik yapmış Hattuşa ve yanı başındaki Alacahöyük, Çorum'u Dünya'ya tanıtarak haklı bir üne kavuşturmuştur. Çorum'da yüzyıldır yapılan arkeolojik kazılar, ilin Hitit Uygarlığının merkezinde bulunması nedeniyle son yıllarda yerli ve yabancılar tarafından yapılan araştırmalar yoğunlaşmış, bunun sonucunda da yeni arkeolojik kazı alanları açılmıştır.

YEŞİL :
KENTSEL MAKROFORM

Mevcuttaki emek yoğun sanayi tesislerinin çevreyi tehdit etmeyecek şekilde kontrol altında tutulması mevcut yeşil alanların korunmasına yönelik büyük önem taşımaktadır.

Kentin çeperlerinde yer alan bağ evi dokusu Çorum'a özel korunması gereken bir değerdir. Bağ evlerinin kent makroformunun şekillenmesinde doğal bir eşik oluşturması öngörülen hedefler arasındadır. Çorum kentsel alanında yaşama ve çalışma alanlarının yeşil alanlarla bütünleşik bir sisteme sahip olması kent içinde dengenin sağlanması için önemlidir.

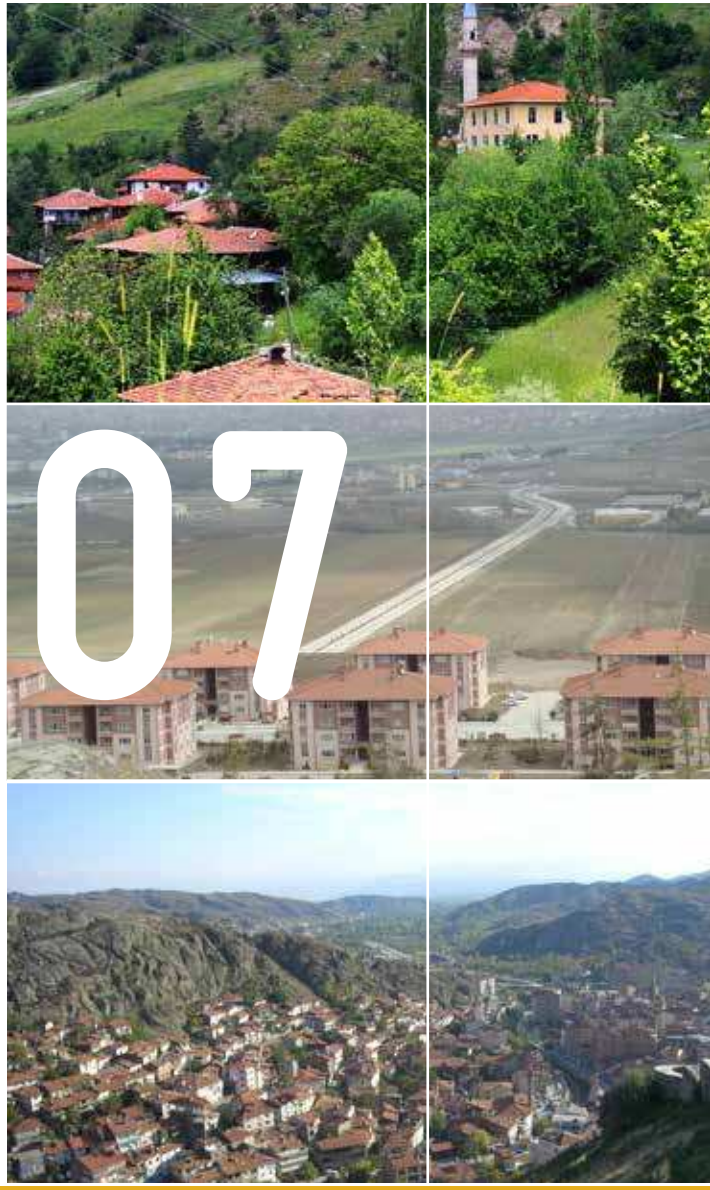

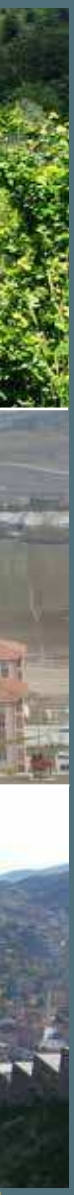

ÜNİVERSİTE : BİRLEŞTİRİCİ GÜÇ

Hitit Üniversitesi'nin kent ile bütünleşmesi, teknoloji ve kültürel değerlere sahip çıkma misyonu kentin gelişimi ve dönüşümü için çok önemlidir. Sanayi ve üniversite buluşması yenilik ve yaratıcılık alanında farklı ürünleri ortaya çıkaracaktır.
Hitit Üniversitesi bünyesinde var olan Araştırma Merkezlerinin yanı sıra kurulması amaçlanan Ziraat Fakültesi ve Arkeoloji Fakültesi kırsal ve kültürel işbirliğinin kurulmasına imkan sağlayacaktır. Hitit Üniversitesinin Üniversite-Tarım ve Üniversite-Sanayi işbirlikleri sayesinde yerel ile çalışma alanları arasında birleştirici güç olması öngörülen hedefler arasındadır.

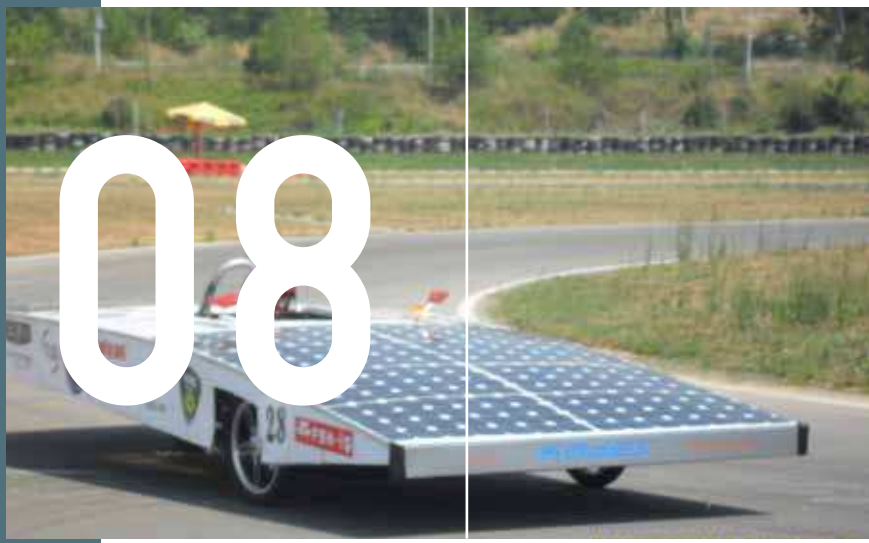

FIRSAT: TANITIM

Tarımda kırsal kalkınma projeleriyle yapılacak olan çalışmaların ürün kalitesinde artışa yol açması hedeflenmektedir. Mevcutta leblebi, un ve pirinç ürünleri ile Türkiye piyasasında tanınan Çorum, geliştireceği yeni yüksek verimli tarım ürünleri ile tanıtım yolunda ilerleme kat edecektir.

Mevcutta en büyük tanıtıma turizm sektörü sayesinde ulaşıldığı düşünülürse, bu sektörün kapasitesinin geliştirilmesini içeren yatırımların yapılması Çorum'un üstünlük kazanmasına neden olacaktır. Turizmden yerel ekonomiye maddi girdi temin edilmesini sağlayacaktır. Tarih turizminin yerelde güçlü aktörlerce destekleniyor olması bu sektörde Çorum'a ivme kazandıracaktır.

Sanayide yapılandırılacak teknolojik değişimin Çorum'un gelişimine ivmesi kazandırması hedeflenmektedir. Yüksek teknoloji üretime geçiş projesinin Çorum'un tanıtımında önemli yer tutması ve kentin yeni yatırımları kendine çekmesi beklenmektedir.

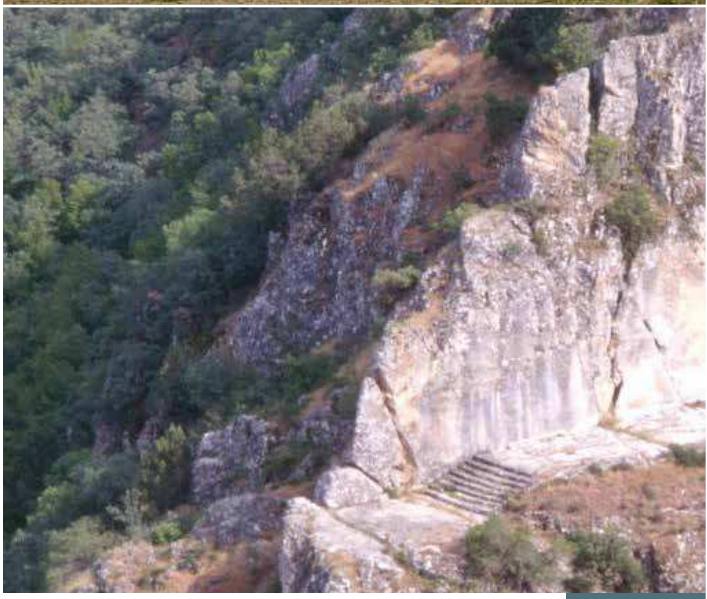

ÖNCÜ GÜÇ :
ÖRNEK BİR ÇORUM YARATMAK

Bölgesel kalkınmada itici güç olması planlanan Çorum, bölgesindeki benzer sistemlere sahip olan diğer illere de yol gösterici olacaktır. Kendi bölgesinde kuracağı kültürel ve kırsal işbirlikleri ile sadece kendi sınırları içindeki alanları değil, işbirliği kurduğu il ve ilçeleri de kalkındırması öngörülmüştür. Ulaşım sistemlerindeki gelişim ile var olan kara yolu ulaşımındaki sorunların aşılması amaçlanmaktadır. İllerin mevcuttaki potansiyelleri göz önüne alınarak yapılan bölgesel işbirliklerinin, illerin kendi özellerinde geliştirecekleri projelere öncülük etmesi hedeflenmektedir.

www.kentselvizyon.org